

WORK AND TRAVEL

Zeynep Sinemis GÜNEŞ*

Bu makalede yaz tatilinde ABD’de “Work And Travel” programı kapsamında edindiğim deneyimleri sizlerle paylaşmak istiyorum. Tek başıma gittiğim, hiç kimseyi ve hiçbir yeri bilmeden kısa bir süreliğine de olsa orada yaşayıp kendime bir hayat kurduğum bu program benim için hayatımın dönüm noktalarından biri oldu. Bir dili tam anlamıyla öğrenmek için söz konusu dilin konuşulduğu yere gitmek, insanların ve kültürünü kavrayabilmek oldukça önemli. Programa katılmaya karar verdikten sonra ilk ve en önemli engel vize süreciydi. Bu süreç benim için başlı başına bir strestti. Evrakları tamamlamak, başvuruları takip etmek ve mülakata katılmak oldukça gergin bir süreçti. Eğer bu programa katılmayı düşünüyorsanız bu süreçte bir şirket ile çalışmanız sizin için daha kolay olacaktır. Açıkçası pek çok söylenti ve vize onay oranının düşüklüğü gibi nedenlerden ötürü programa kayıt olurken gidebileceğime dair inancım yoktu. Vize randevusuna hazırlanırken daha önceki dönemlerde bu programa katılan kişilerin yazılarını okudum. Mülakat günü geldiğinde ABD Başkonsolosluğunun önündeki uzun sıra ve vize reddi alıp dönen kişiler beni biraz korkutsa da mülakatım daha çok sohbet havasında geçmişti. Kimi katılımcılar daha mülakat gerçekleşmeden veya vize onayı almadan uçak biletlerini erkenden alsalar da benim tavsiyem onay aldıktan sonra uçak biletlerinin alınması yönünde olacaktır. Yine bu konuda bir şirket ile çalışıyorsanız onlar sizin için daha ucuz ve aktarmalı bilet seçimi yapacaktır, fakat ben bizzat biletimi kendim almayı tercih ettim. Fiyat olarak biraz daha pahalı olsa da konfor açısından çok daha rahattım. Daha sonra programa katılan arkadaşlarım ile konuştuğumda çoğunun iki ila üç aktarma yaptıklarını öğrendim. Naçizane tavsiyem, henüz gitmeden bir plan yapmanız ve dönüş yapacağınız havaalanını da önceden belirlemeniz olacaktır.

Konaklama konusunda ise çoğu iş yeri, çalışanların barınma ihtiyacını yurt veya ev tahsis ederek karşılıyordu. Ben çoğu program öğrencisini içinde barındıran bir yurttan kıldım. Yurtta kalmanın bana sağladığı en büyük katkılardan birisi aynı amaçlarla gelmiş diğer yabancı öğrenciler ile arkadaşlık kurabilmektir. Boş zamanlarımızda veya iş sonrasında öğrencilerle birlikte yurtdun bahçesinde ya da ortak alanda sohbet edip oyunlar oynardık. Kendi aramızda kültür günleri düzenledik. Herkes kendi ülkesine ait bir şeyler getirip ikram eder ve memleketi hakkında konuşurduk. İlk zamanlar ne kadar çekinsem de aslında herkesin benim gibi buraya kendini geliştirmek, farklı kültürler görmek ve dil öğrenmek için geldiğini kavrayıp arkadaşlık ilişkilerimde daha faal olmaya başladım. Burada farklı kültürlerden, milletlerden insanlarla kurduğum arkadaşlıklar benim için çok özel. Eğer bu programda gerçekten kendinizi geliştirmek istiyorsanız çevrenizi Türk arkadaşlarla doldurmanızı tavsiye etmem. Aynı milletten kişiler ile arkadaşlık kurmak her ne kadar sizi güvende ve rahat hissettirse de uzun vadede çevrenizin onlara göre şekillendiğini ve çevrenizdeki herkesin Türkçe konuşmaya başladığını göreceksiniz. Bu da sizin bu programdan beklediğiniz verimi alamamanıza sebep olacaktır. Ben Ohio eyaletine bağlı bir adada 19’uncu yüzyılda inşa edilmiş Victoria döneminden kalan bir otelde oda hizmetçisi (housekeeper) olarak çalıştım. İlk zamanlar doğrudan bölge ahalisi ile iletişimim kısıtlı olduğu için üzülsem de patronum çok sıcakkanlı ve bizi aileden gören biriydi. Bu yüzden bu işimin yanı sıra otele bağlı golf arabası kiralama servisi ve otelin resepsiyonu gibi yerli halkla doğrudan iletişim kurabildiğim işlerde çalışma fırsatına eriştim. Eğer programa katılmaya karar vererseniz insanlarla doğrudan iletişim kurabileceğiniz işler seçmeniz gelişiminiz açısından daha iyi olacaktır. Bu iş çeşitliliği sebebiyle ikinci bir iş arayışına girmedim. Ben bu konuda her ne kadar şanslı olsam da ücret

* Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü IV. Sınıf Öğrencisi

azlığı, fazla boş zaman ve daha çok para kazanmak istemek gibi sebeplerden dolayı ikinci iş arayışına giren birçok arkadaşım oldu.

Amerika'ya gitmeden önce mevcut ön yargılarımın çoğu orada insanlarla tanıştıkça ve sohbet ettikçe kırıldı. Gencinden yaşlısına herkes o kadar sıcakkanlıydı ki yolda hiç tanımadıkları insanlara bile selam vermenin yanı sıra birden konuşma başlatıyorlardı. Markette, restoranda, resmi dairelerde veya aklınıza gelebilecek her yerde, konuşmaya çekindiğim zamanlarda beni destekleyerek İngilizcenin ana dilim olmadığını, kendilerinin sadece İngilizce konuşabildiklerini belirterek beni yüreklendiren bir sürü insanla tanıştım. Bu durum belki de benim küçük bir yerde çalışmam ve biraz da şanslı olmam ile alakalıdır. Programın benim için en güzel tarafı ise seyahat (travel) bölümüydü. Cleveland, Chicago ve onlara bağlı şehirlerin yanı sıra New York City, Rochester ve Niagara şelalelerini görme fırsatı yakaladım. Buralarda Amerika'nın farklı bölgelerini, doğal güzelliklerini, tarihî ve turistik yerlerini gördüm. Gittiğim yerlerde oranın yerel halkını gözlemleme, yemeklerini tatma, insanları ile iletişim kurma imkânı yakaladım. Tabi ki bu kadar güzel şeyin yanı sıra bazen iletişim kuramama, yön bulamama, yanlış yerlere gitme gibi zorluklar da yaşadım. Sonuç olarak bu program beni konfor alanımdan çıkardı. Gitmeden önce korktuğum, stres yaptığım kendimi ifade edemediğim durumlara karşı daha özgüvenli olmamı sağladı. Hiç bilmediğim bir ülkede tek başıma üç ay boyunca yaşamaya çalışmak sorumluluk alma ve iletişim kurma konusunda beni oldukça ileri taşıdı. Programın her ne kadar yanlış şirket seçimi, yanlış iş seçimi, düşük ücretler ve kişinin kendisinden kaynaklanabilecek olumsuz yönleri olsa da benim için kişisel gelişim, kültürel zenginlik, dil öğrenimi ve daha birçok unutulmaz anılarla dolu olması bakımından tatmin edici bir deneyim oldu. Bu programa katılmayı düşünen arkadaşlara bütün olumsuz yönlerine rağmen böyle bir şeyi deneyimlemelerini kesinlikle önermek isterim.